

Vereniging van Wandelaars

Verslag van activiteiten in de regio Zuid-Holland in 2017

Opgesteld door Jan Rijsburger

Algemeen

Deelnemers aan het Wandeloverleg, activiteiten in hoofdlijnen.

Het overleg bestaat uit 10 personen en 2 agendaleden: Herman Amptmeijer, Rien van den Berg, Bert de Boer, Peter Both, Frans Meijdam, Ettjen Modderman, Michiel van Mourik Broekman, Jan Rijsburger, Kees Rotteveel en Lia Trimp. WOZH heeft in 2017 vijf maal vergaderd op verschillende locaties verspreid over de provincie. In oktober is bestuurslid Nico van Delft te gast geweest. Vanaf 2018 zal hij als agendalid worden toegevoegd.

We organiseren bijna elke maand een wandeling, om de band met de gewone leden te onderhouden, nieuwe mensen kennis te laten maken met TeVoet en andere deelnemers aan het Wandeloverleg kennis te laten maken met aantrekkelijke delen van het Zuid-Hollands landschap. Vrijwel alle leden van het overleg hebben artikelen geschreven voor het ledenblad Lopend Vuur van TeVoet.

Wandelnet

De provinciaal vertegenwoordiger van Wandelnet is Bert de Boer, deelnemer van WOZH. Wandelnet doet soms een beroep op de deelnemers van het WOZH om op lokaal niveau de belangen te behartigen van wandelaars, die vaak samenlopen met belangen van TeVoet.

Belangrijk dossier in 2017 was de Omgevingswet. Hierbij worden gemeenten op lokaal niveau gevolgd bij het opstellen van een omgevingsvisie (op grond van de Omgevingswet), zodat wandelbelangen voldoende aandacht krijgen (zie www.MijnOmgevingsvisie.nl voor de stand van zaken per gemeente).

Op verzoek van Wandelnet heeft TeVoet voor ZH gecontroleerd of het overzicht van onbewaakte overwegen compleet is. Kees Rotteveel heeft vastgesteld dat vooral twee overwegen in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk onmisbaar zijn voor een ommetje vanuit het dorp: bij Nieuwerbrug, langs de Dubbele Wiericke (is opgenomen in het wandelnetwerk Gouwe Wiericke) en bij de Vlietkade in Bodegraven.

Provinciale zaken

Klankbordgroep Wandelroutenetwerk (WRN) Zuid-Holland

Namens het WOZH maken Ettjen Modderman en Bert de Boer deel uit van de klankbordgroep, die als taak heeft:

1. inventariseren van de initiatieven uit de regio's voor de realisatie van wandelroutes en verbetering van bestaande routes;
2. de provincie adviseren over voorstellen tot wijziging van de provinciale Wandelroutenetwerkkaart;
3. bevorderen van kennis bij en coördinatie tussen de betrokken organisaties over algemene aspecten met betrekking tot het recreatief/toeristisch wandelen in Zuid-Holland.

In 2017 is de Klankbordgroep driemaal bijeengewees:

- 29 juni over de inzet van vrijwilligers bij het beheer van wandelroutenetwerken;
- 14 september en 19 november over de probleemstelling van onderzoeken, die de provincie gaat uitbesteden naar de stand van zaken van het wandelroutenetwerk en wat er nog moet gebeuren en de mogelijke taken van een routebureau.

Op 30 januari is het project "Gezond Natuur Wandelen" gestart. Het gaat daarbij om het organiseren van lokale wandelingen. WOZH neemt daar niet aan deel, maar volgt het wel met interesse.

Kees Rotteveel, Ettjen Modderman en Michiel Broekman zijn in juni 2017 elk naar een ander werkatelier van de provincie geweest voor een rijke groenblauwe leefomgeving.

Overleg met Provincie Zuid-Holland over fiets-/wandelinfrastructuur

Het fietswandeloverleg, waar namens WOZH Kees Rotteveel en Bert de Boer aan deelnemen, is ingesteld om de uitvoering van het Fietsplan van de provincie Zuid-Holland af te stemmen met het Wandelroutenetwerk Zuid-Holland.

Dit overleg heeft in 2017 eenmaal plaatsgevonden aan de hand van:

- Fietsplan provincie Zuid-Holland 2016-2025;
- Uitvoeringsagenda 'Samen verder fietsen';
- Plan van aanpak uitvoeringsagenda fiets provincie Zuid-Holland.

Er is besproken dat niet veel nieuwe fietsprojecten zijn gestart, maar dat veelal sprake is van de voortzetting van lopende projecten.

Een aantal fietsroutes wordt opgewaarderd tot snelroute met het oog op woon-werkverkeer.

Sommige projecten bieden wellicht kansen voor nieuwe wandelroutes, zoals de fietsverbinding bij Vlaardingen tussen Oeverbos en Krabbeplass die het spoor kruist, waarvoor een nieuwe overweg of tunnel komt.

Afgesproken is dat voor het eerstkomende fiets-wandeloverleg kaarten beschikbaar zijn uit het GIS van de provincie met zowel de wandelroutes als de fietsroutes, zodat mogelijke knelpunten snel boven water komen.

Regio's in Zuid-Holland

Zuid-Hollandse Eilanden

Regiovertegenwoordiger Frans Meijdam heeft de projectleider van het wandelnetwerk Hoeksche Waard geadviseerd op het gebied van wandelen (techniek) en bij de aanbesteding. Ook was hij contactpersoon voor gemeenten, recreatieorganisaties, recreatiebedrijven en natuurterreinbeheerders op de Zuid-Hollandse Eilanden. Op landelijk niveau heeft hij meegewerkt aan het TeVoet rapport Wandelen over Netwerken.

Het digitale wandelarchief is op Google Drive gezet. Eenieder die een wachtwoord of een link heeft kan dit archief raadplegen.

Alblasserwaard en Vijfheerenlanden

Regiovertegenwoordiger Rien van den Berg heeft zich vooral beziggehouden met de ontwikkeling van een wandelroutenetwerk in de streek. Het wandelnetwerk is in 2017 gepresenteerd aan het publiek via de website en een wandelkaart. De wandelkaart geeft aan waar de ondergrond verhard of onverhard is. Op de website moet dit nog worden gerealiseerd door Wandelnet, maar dit is in de planning. In het wandelroutenetwerk zijn nog de nodige losse eindjes die moeten worden gerealiseerd in 2018.

TeVoet had contact met Zuid Hollands Landschap met betrekking tot de ontwikkelingen na aankoop van het terrein Luistenbuul. We hebben gepleit voor openstelling van het terrein, zoals aangekondigd in het promotiefilmpje van het Zuid Hollands Landschap bij de werving van de gelden voor de aankoop.

Daarnaast was er contact over de Zouwenkade bij Meerkerk. Asfaltering lijkt nu van de baan, ook het Zuid Hollands Landschap wenst een schelpenpad, zodat snel fiets- en scooterverkeer wordt ontmoedigd.

Rien heeft commentaar geleverd op de voorgestelde nieuwe wandelroutes op de panelen en de informatie op de website met betrekking tot de verschillende TOP's (Toeristische Overstap Punten) die in het wandelroutenetwerk Alblasserwaard en Vijfheerenlanden vallen.

In 2017 kwam ook een wandelbrug over de Dwarsgang (bij Ottoland) gereed, een verbinding waar Rien namens TeVoet zich hard voor heeft gemaakt bij de aanleg van een fietspad over een destijds onverharde kade. Wandelaars kunnen nu aan de overkant lopen, terwijl fietsers op het aangelegde fietspad fietsen. Kon het zo maar altijd in Nederland worden opgelost! De schaarse ruimte betekent dat fiets- en wandelbelangen nogal eens botsen. Bewoners van het gebied maken dankbaar gebruik van de brug, omdat er door de brug de mogelijkheid van een rondwandeling is ontstaan.

Alphen aan den Rijn en omgeving

Regiovertegenwoordiger Lia Trimp heeft de ontwikkeling van enkele wandelroutenetwerken in dit gebied gevolgd. Aandachtspunten na de oplevering zijn:

- Het onderhoud van de netwerken in de praktijk;
- De publiciteit en naamsbekendheid van de netwerken.

Bentwoud

Er is een fietspad/ wandelpad aangelegd door het Bentwoud, dat is doorgetrokken richting het Gouwebos. Aan de zuidkant van het Bentwoud is aansluiting met het wandelnetwerk Hof van Delfland, aan de noordzijde met het wandelnetwerk Rijn- en Veenstreek.

Het Bentwoud is toegankelijker geworden: er zijn meer ingangen, waarbij ook de veiligheid is verbeterd. Er is één groot natuurgebied ontstaan met volop wandelmogelijkheden van Waddinxveen/Boskoop tot aan Zoetermeer. Ook Hazerswoude en Benthuizen grenzen aan het Bentwoud.

Rijn- en Veenstreek

Het wandelroutenetwerk Rijn- en Veenstreek is opgeleverd.

In Boskoop is het wandelroutenetwerk uitgebreid met enkele knooppunten, waardoor

mooiere verbindingen zijn gelegd.

Gouwe- en Wiericke

In Woerden is gewerkt aan de afstemming van het wandelnetwerk Gouwe en Wiericke en wandelnetwerk Groene Hart/Utrecht West.

Krimpenerwaard

Peter Both heeft de Krimpenerwaard overgenomen van Eeffien Huizing die om gezondheidsredenen dit niet meer kan doen. Ook hier heeft hij zich beziggehouden met controle van het netwerk en in overleg met Staatsbosbeheer zijn er afspraken gemaakt om de markeringen eind maart 2018 weer volledig in orde te hebben. Verder zijn er plannen voor nieuwe wandelroutes die in het bestaande netwerk passen. In 2017 zijn hiervoor al de nodige werkzaamheden verricht. Daarover is goed overleg met de gemeente Krimpenerwaard. Ook is een begin gemaakt met 5 natuurroutes door de Krimpenerwaard die in 2018 verder gepromoot gaan worden. In 2017 is er ook de nodige aandacht besteed aan het onderhoud van o.a. graskades. Ook is gekeken naar een wandelverbinding van de Haastrechtse Tiendweg met de wijk Goverwelle. Te Voet heeft daarvoor een voorstel gemaakt maar de gemeente Krimpenerwaard gaat daar nog niet in mee.

Den Haag en omgeving

Regiovertegenwoordiger Ettjen Modderman heeft op 16 maart de opening van wandelnetwerk Duin, Horst en Weide bijgewoond.

Delfland

Regiovertegenwoordiger Jan Rijnsburger heeft meegedacht over wandelroutes rond de TOP Monster in het Westland. Hij neemt deel aan de werkgroep Paden van de Midden Delfland Vereniging (MDV). Vanuit deze werkgroep wordt contact onderhouden met Staatsbosbeheer over beheer en onderhoud van WRNW Hof van Delfland. Vrijwilligers van MDV en TeVoet controleren jaarlijks de markeringen van het wandelnetwerk in het gebied. Bij de viering van 40-jarig bestaan van de Midden Delfland Vereniging is een folder gepubliceerd met suggesties voor 15 dagwandelingen door het gebied. Gemeenten in Midden Delfland is per brief gevraagd rekening te houden met het belang van wandelen en voetpaden bij het opstellen van hun omgevingsvisie.

Lopikerwaard

In overleg met TeVoet-regio Utrecht wordt de Lopikerwaard door de regio Zuid-Holland in de gaten gehouden, door regiovertegenwoordiger Peter Both.

Over de Lopikerwaard is op zich niet veel nieuws te melden. In 2017 heeft Peter zich vooral beziggehouden met controle van het bestaande wandelnetwerk en het onderhoud van een aantal graskades. Deze bleken in een aantal gevallen zo ver dicht gegroeid dat er geen doorkomen meer aan was. Verder waren er plannen voor nieuwe wandelroutes binnen de gemeente IJsselstein en met name in het IJsselsteinse bos met een verbinding naar Marnemoende maar daar is helaas niet veel van terecht gekomen.

Drechtsteden

Regiovertegenwoordiger Michiel van Mourik Broekman woont op het Eiland van Dordt maar kijkt nadrukkelijk buiten de grenzen ervan.

Het wandelroutenetwerk Drechtsteden (Dordrecht, Papendrecht, Alblasserdam en Sliedrecht) heeft in het jaar 2017 een uitbreiding ondergaan omdat dijkversterkingswerkzaamheden in dat jaar afgerond zijn. Het netwerk is daardoor uitgebreid met een mooi wandelpad langs de Dordtse Kil. Ook in het gebied van het wandelnetwerk IJsselmonde (Zwijndrecht, Barendrecht, Hendrik Ido Ambacht, Ridderkerk en Albrandswaard) zijn nieuwe stukken toegevoegd: twee nieuwe natuurgebieden, het Waalbos en de Hoge Nes.

In 2017 is in de Hoekse Waard een wandelroutenetwerk ontworpen. Het is het laatste netwerk in Zuid-Holland. Het ontwerp is klaar, het streven is om alle bordjes en paaltjes in de zomer van 2018 geplaatst te hebben.

Doordat het Parkschap de Biesbosch een Zuid-Hollands deel en een Brabants deel heeft hebben we een intensieve samenwerking met onze Brabantse collega Harry Benschop. Dat gaat resulteren in een wandelnetwerk Brabantse Biesbosch. Hele stukken zijn al openbaar (Jantjesplaat, Hooge Hof en Deeneplaat), maar dit geldt nog niet voor de Noordwaard, een enorm gebied dat op de schop gegaan is als overloopgebied bij hoge waterstanden in de Waal. Ook daar ontstaan mooie wandelmogelijkheden op onverharde kades. Nieuw in dit gebied is een in zomer 2017 geopend fietsvoetgangerspontje van Lage Zwaluwe de Amer over naar de Jacominaplaat. Er is die zomer veel gebruik van gemaakt.

De Waterbus, die verbindingen onderhoudt tussen Rotterdam en het Drechtstedengebied, heeft een nieuw traject ontwikkeld van Rotterdam langs Dordrecht naar het Haringvliet waar onder andere het eiland Tiengemeten wordt aangedaan en de Haringvlietsluizen. Nieuwe mogelijkheden voor wandelaars!

Leiden en omgeving.

Regiovertegenwoordiger Herman Amptmeijer volgt de doorontwikkeling van het netwerk Duin- en Bollenstreek (de eerste fase is uitgevoerd in 2015).

In Leiden is een wandelroute gerealiseerd door het Singelpark.